

SŁOWO

Wilno, Czwartek 27-go listopada 1924 r.

PRENUMERATA miesięczna z dostarczeniem do domu oraz z przesyłką pocztową 8 złote, z przesyłką 6 złotych. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr 80.259.
Cena pojedynczego Nru 15 groszy.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228, otwarta od 9 do 3. Tel. drukarni 262.

CENA OGŁOSZEŃ. Wiersz milimetryowy jednoszpaltowy na str. 2-iej i 3-iej 30 gr., za tekstem 10 groszy.—Kronika reklamowa lub nadesłane 40 gr. Matrymonjalne 20 gr. W N-rach świątecznych 1 na prowincji o 25 proc. drożej.

Nasza propaganda.

Władysław Reymont, autor „Chłopów”, otrzymał literacką nagrodę Nobla.

Szafarzem tej fundacji wszechświatowej jest, jak wiadomo, z woli testatora, rezydująca w Sztokholmie instytucja „Fundacja Nobla”. Ona tylko nagrody rozdaje. Ustala ją i wyznacza; Akademia Szwedzka, szwedzka Królewska akademia Umiejętności (obie pod protektoratem króla), oraz szwedzki Karoliński Instytut Medyczno-Chirurgiczny.

Akademia Szwedzka liczy 18 członków, wśród których znajdują się wszechświatowej sławy Sven Hedin i Selma Lagerlöf, tudzież obecny członek sądu rozjemczego w Hadze, wybitny mąż stanu Knut Hammarström, wielki powieściopisarz szwedzki Heidenstam, laureat Nobla, i inni najwyżsi dygnitarze i luminarze kultury skandynawskiej. Królewska Akademia Umiejętności liczy obecnie członków 97-miu. W ich gronie znajdziemy znakomitą naszą rodaczkę panią Curie - Skłodowską, dwukrotną laureatkę Nobla (z zakresu fizyki w 1903 oraz z zakresu chemii w 1911-tym). Członkami honorowymi Akademii Umiejętności są szwedzki następca tronu książę Gustaw Adolf, jego brat, oraz trzej bracia króla Gustawa V-go. Oczywiście, że i Instytut Karoliński ma pod swoją kopułą najwybitniejszych w Szwecji pracowników i uczonych na polu medycyny.

Oto z jakiego dostojnego środowiska wyszła inicjatywa uczczenia Reymonta najwyższą, jaką świat posiada, nagrodą za twórczość literacką, nagrodą dającą laureatowi niechybną nieśmiertelność głośnie na cały glob ziemski. Oto w jakim środowisku niebylejakim rozegrała się walka o tegoroczną nagrodę literacką Nobla między takimi potentatami literackiego pióra, jak Tomasz Hardy, Blasco Ibañez, Tomasz Mann, Maksym Gorkij i Władysław Reymont, walki z której wyjątkowo przypadło w udział le twórcy polskiej epopei o polskim ludzie wieśniaczym.

Nie będzie zbytnią może śmiałością wnosić, że nie bez związku z wielkim triumfem literackim Polaka pozostaje nadanie przez króla szwedzkiego naszemu posłowi w Sztokholmie p. Wysockiemu nader wysokiego orderu, mianowicie wielkiego krzyża Gwiazdy Północnej.

Mamy przeto fakt — niekoniciecznie jeszcze częsty — nader chlubnego błysnięcia Polaki na szerokiech, wszechświatowych widnokrągach. Nie stało się to bynajmniej za przyczyną jakiejś wyjątkowej czujności i zręcznego wykorzystania sprzyjającej chwili. Znawa odnieść Polska triumf — jak owa falanga Greków starożytnych, nad którą unosili się bóstwa walczące i zwyciężające... za nią. Tym razem, w gronie owych opatrznościowych bóstw unosił się nad Polską: piersz znakomity, Wyraził się przeto wolno, że przypomniała Polskę światu, zawrociła na nią oczy świata — inicjatywa prywatna.

Faństwo, jako mandatarz i władza wykonawcza zbiorowości narodowej, nie uczyniło znowu nic dla — wyrażmy się do trywialności popularnie — dla propagandy.

Co to jest: propaganda w rozumieniu politycznym? Jest to szerzenie po całym świecie wiadomości

(oczywiście pooblebnych) o danym narodzie, o danym kraju. W sensie głębszym jest to chwytanie w lot każdej sposobności dla pooblebnego zaprezentowania wobec świata danego narodu, danego kraju. Pojęcie propagandy mieści w sobie całą praktyczną mądrość trzech, starych jak świat, aforyzmów: Jak cię widzą, tak cię piszą... Nie chowaj świata pod korec... *Les absents ont toujours tort.*

Tej energicznej przytomności braknie wolaż naszej propagandzie. Sądziłby kto może, że te pewna, wrodzona *grandezza*, powstrzymuje Polskę od „pchania się łokciami naprzód”? Tak nie jest. Niedołęstwo naszej politycznej, państwowej propagandy, nieśrodkowanej głównie w ministerstwie spraw zewnątrznych, jest jedną z integralnych cech naszej nieporadności naogół w polityce. Propaganda wymaga po nad to wyjątkowej, nieustannej *pracowitości*; a my Polacy, wogóle i nie lubimy pracować — i nie umiemy. Marujemy wysłki; zasypiamy gruski w popiele, dzięki nieakuratności, lekomyślności i wygodnictwu zrywamy się — najczęściej ponieważ.

W propagandzie politycznej zdążyli już nas pobić Czesi na głowę. Nie zasłaniajmy się „genjalnością” p. Benesza. Nie on jeden utrwalił opinię w Europie i za Atlantykiem, że istnym luminarzem — pod każdym względem — wśród Słowiańszczyzny, jest Czechosłowacja. Drobną szczegół. Praga urządza wielką *polityczną* manifestację *ex re* pogrubeu Sienkiewicza. W czeskim *„Antonie”* held składa jego zwłokom. I — wytworka, okolicznościową publikację „Sienkiewiczowi — Naród Czeski” w świat puszcza. Chodzi o propagandę na świat cały: serdecznych stosunków czesko-polskich. Tak się robi politykę. Nie opuszczając choćby najdrobiazkiej, najbardziej, zda się, *apolitycznej* sposobności...

A my?

Bije przecie w oczy, że fakt przyznania w Sztokholmie nagrody Nobla Reymontowi nie tylko można było lecz należało wyzyskać dla celów propagandy. Sama napraszała się tak świetna i szlachetna okazja! Co uczyniono? Nic. Czy rząd nasz pomyślał o *stewardowaniu* się Szwecji za jej gest? Czy pomyślał o przypomnieniu Polaki światu, o „akcie obecności”, który tak łatwo i ładnie można było ubrać w kurtkę... tak bardzo każdemu do twarzy?

Należało: natychmiast po odznaczeniu Reymonta polski order wysoki dać posłowi szwedzkiemu w Warszawie, nie czekając na analogiczny gest ze strony rządu szwedzkiego. Następnie. Należało *umożliwić* nauce, literaturze i prasie polskiej wysłanie delegacji do Sztokholmu, w której otoczeniu poseł Rzeczypospolitej przyjmowałby dyplom dla przesłania go Reymontowi oraz uczucia, narodu polskiego wyraził Szwedom. Delegacja owa, z całej Polski, winna była zaprosić w Sztokholmie na wystawną biesiadę najwybitniejszych przedstawicieli szwedzkiej nauki, literatury i prasy

dia wzięcia z nimi, w chwili tak odpowiedniej, kontaktu i zawiązania stosunków trwałych. Jedną z najpoważniejszych dróg politycznych wiedzy przez kulturę. Delegacji naszej, przebywającej w Szwecji jaknajwyraźniej *sub auspicio* Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej win-

ni byli służyć na wsi hołd Selmie Lagerlöf, a może i jeszcze której z osobistości, któremi Szwecja się szczyli. W żelu państw — którem jest polityka — niema rzeczy drobnych, zupełnie jak w życiu prywatnym każdego z nas. Nigdy niewiadomo jaki najdrobniejszy, na pozór, odruch lub gest, będzie miał doniosłość równie wielką jak — nieoczekiwana.

Tymczasem nie tylko nasze M. S. Z. nie drgnęło najbliżej nawet inicjatywą *ex re* incydentu, który całą Szwecją peruszył i sporą wśród cywilizowanego świata wywołał sensację, lecz nagabywane *via* swój wydział prasy i propagandy oraz wydział skandynawski, iście trwożliwie zabiegało aby wykreślić się jaknajobfitszym sianem pustych frazesów, a jaknajminimalniejszym — wydatkiem. O tem aby puścić w ruch artykuły w prasie szwedzkiej i polskiej, wywiady, ilustracje, korespondencje... nikomu się nie śpieszyło. Tyle z tem ambasadu! I co komu przybędzie z tego oświadczenia po gabinetach i przy biurkach ministerstwa z ulicy Wierzbowej!

Opuszczono znakomitą sposobność nie dla... zamknięcia, jak wyrażają się Francuzi, lecz przeciwnie, dla odczucia się.

Nie po raz pierwszy i bodaj-że, niestety, nie po raz ostatni.

Cz. Jankowski.

SEJM I RZĄD.

Konferencja bałtycka.

Dn. 8 grudnia r. b. wyjeżdża do Helsingforsu na konferencję państw bałtyckich minister spraw zagranicznych, p. Wł. Skrzyński. P. ministrowi towarzyszyć będzie naczelnik wydziału zachodniego M. S. Z., p. Juliusz Łukasiewicz.

Konferencja w sprawie podwyżek płac w przemyśle włókienniczym.

Dn. 26 b. m. odbyła się w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej pod przewodnictwem głównego inspektora pracy konferencja przy udziale przedstawicieli organizacji przemysłowców i robotników łódzkiego przemysłu włókienniczego.

Przedstawiciele związków zawodowych skonstatowali, że płace robotników łódzkich stoją w porównaniu z kosztami utrzymania niżej niż przed wojną i zsumowali jest wobec wzrostu drożyzny w ciągu ostatnich kilku miesięcy dążenie do ich podwyższenia.

Przedstawiciele przemysłowców oświadczyli, że każda podwyżka płacy utrudnia i tak już ciężkie położenie przemysłu. Zwrócili oni uwagę na fakt, że przemysł bawełniany pracuje o 10,89 proc. niżej od poziomu normalnego. Zaznaczyli oni również, że faktyczne zarobki robotnika wzrosły w ostatnich miesiącach z powodu zwiększenia ilości dni pracy w tygodniu. W związku z odbytą dyskusją przedstawiciele przemysłowców oświadczyli, że zreferują tej przebieg na ogólnym zebraniu swoich organizacji i w przeciągu bieżącego tygodnia dadzą ostateczną odpowiedź, czy istnieje możliwość zmiany ich stanowiska.

Przeniesienie 1-dniowych 1902 do rezerwy.

„Polska Zbrojna” donosi: Na mocy art. 87 tymczas. ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej minister spraw wojskowych zarządził przeniesienie ze służby czynnej w wojsku stałym do rezerwy z dniem 29 listopada b. r. szeregowych 1-dniowych rocznika pob. 1902 (pobór w grudniu 1923 r.), oraz szeregowych 1-dniowych starszych roczników pob.

Za kordonem.

Telegramy od naszego korespondenta z pogranicza.

Tydzień „Mopr’a”.

Przygotowania do tygodnia „Mopr’a” są w pełnym toku. Komitet Białoruski Mopr’a (międzynarodowej organizacji pomocy rewolucjonistom) z chwilą rozpoczęcia tygodnia (1-szy—7 grudnia) wyda odezwę do ludności w 5 językach: białoruskim, polskim, rosyjskim, żydowskim i łotewskim. Jednocześnie będą rozpowszechniane przełożone na wszystkie języki hasła Mopr’a. Komitet Białoruski tej organizacji pozatem ma wystosować list do więźniów więzienia Białostockiego nad którym objął wspomniany komitet patronat.

Zawoju więc wieś zostanie zalana falą ulotek agitacyjnych, które w znacznej części są przesłane na przedstawianiu się do Polaki. Zwracają list komitetu Mopr’a do więźniów komunistów w więzieniu Białostockim jest „przeznaczony, jeśli można tak się wyrazić, na „export”.

Przeciw „kułakom”.

Bolszewicy oddawna już prowadzą intensywną agitację przeciwko zamożniejszym chłopom t. zw. kułakom w celu poróżnienia włościanstwa.

Akceja ta ma się przyczynić do urzeczywistnienia t. zw. „atyku” wsi z miastem. Element „kułacki”, do którego zaliczają bolszewicy wszystkich niesympatyzujących partii komunistycznej chłopów, stoi poważnie na przeszkodzie podporządkowaniu wsi wpływowi komunistycznym.

Aby więc zniszczyć te przeszkody utworzone zostały komisje uszczuplenia gospodarstw kułackich. Opracowują one obecnie projekty rozporządzeń rolnych, które zostaną wprowadzone w życie w roku 1925. Rozporządzenia te ustala normy uszczuplenia gospodarstw korzystających z pracy najmniejszej.

Instrukcje z zewnątrz.

Wychodząca z Mińska „Zwiedza” wita w naczelnym artykule p. t. „Cześć towarzyskom bron!” ukazanie się wydane potajemnie w Wilnie przez komunistyczną partię Białorusi Zachodniej pisma p. t. „Czerwony Sojusz” poczem u-

wielonych równocześnie z powyższymi, a korzystających uprzednio z odroczeń.

Uchwały Rady Ministrów.

Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 26 XI powzięła następujące uchwały: uchwała dotycząca zwrotu władzom wojskowym budynków w Brześciu nad Bugiem; przekazanie dla potrzeb garnizonu w Nowo-Wilejce budynku był. szpitala psychiatrycznego; projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o uproszczeniu postępowania dyscyplinarnego.

Strzelcy czy szwależerowie?

Sejmowa komisja wojskowa rozpatrywała w dalszym ciągu projekt ustawy o uposażeniu osób wojskowych. Po dyskusji członkowie komisji zwrócili się do przedstawiciela M. S. Wojsk. p. Petrzyckiego z szeregiem pytań.

Posł. Wędziagolski zapytał, na jakiej podstawie prawnej udzieleno pułkownikowi w stanie nieczynnym Młodzianowskiemu zezwolenia na korzystanie z tytułowego stopnia generała brygady na czas sprawowania funkcji wojewody.

Pos. Sadzewicz zwrócił się do przedstawiciela rządu z żądaniem przedstawienia etatów Korpusu Ochrony Pogranicza. Dalej pos. Sadzewicz zapytał, czy jest prawda, że 10 pułków strzelców konnych ma być przemianowany na szwależerów. Pos. Sadzewicz zwrócił przytem uwagę, że szwależerów w konnicy polskiej nigdy nie było. Sta-

dziela następujących wskazówek taktycznych Partii komunistycznej Białorusi Zachodniej: Oswobodzenie Białorusi Zachodniej od „jarzama panów” nastąpić może jedynie wskutek ogólnego rewolucyjnej walki w Polsce i dlatego należy stworzyć jednolity front proletariatu polskiego i ucieśnionych narodowości. Walka na polu narodowościowym nie prowadzi do celu.

„Czerwony Sojusz” jest wznowieniem wychodzącego potajemnie z przerwami pisma komunistycznego w języku rosyjskim „Krasoje znania”. Przed tygodniem nasze władze bezpieczeństwa analizowały cele stesy tego pisma porzucane w okolicach Wilna. Komunistyczna partia Białorusi Zachodniej zapowiedziała zmianę akcji dywersyjnej na propagandę słowną. Nieznaczy to bynajmniej, aby napady dywersyjne urządzone przez szkolenych za kordonem bandytów miały być przez ekspozytury mińskie zaniesione. Ukazanie się „Czerwonego Sojuzu” świadczy, że bolszewicy wzmacniają agitację antypaństwową na terenie województw zachodnich. (Przyp. red.).

„Czerwoni partyzanci”.

„Goskino”, inaczej kinematograf państwowy, rozpoczął wyświetlanie w Mińsku agitacyjnego filmu p. t. „Czerwoni partyzanci”. Film ilustruje walki komunistów z oddziałami polskimi i w wielu miejscach przypomina napady dywersyjnych band obecnie dokonywane na terenie Polski. Jest to z kolei trzeci film agitacyjny, który w ciągu kilku ubiegłych miesięcy wyświetlono na Białorusi w kinematografach państwowych. Z Mińska zostanie on wysłany do większych centrów przemysłowych, a następnie na wieś.

Wogóle należy stwierdzić, że propaganda komunistyczna za pomocą filmów prowadzona jest przez Sowiety z ogromnym nakładem pieniędzy.

Reorganizacja „trojek”.

Na plenarnym posiedzeniu centralnej komisji kontrolnej partii komunistycznej Białorusi uznano za wskazane zreorganizować t. zw. „trojki” na okręgowe stałe komisje kontrolne.

nowili oni bowiem gwardję Napoleona, przemianowanie zaś pułków strzelców na szwależerów pociągnęłoby za sobą zbyt znaczne wydatki.

Przedstawiciel M. S. Wojsk. co do K. O. P. zapewnił, że sprawa ta należy również do ministerstwa spraw wewnętrznych i że dopiero po porozumieniu pomiędzy ministrem spraw wojskowych i wewnętrznymi będzie mógł udzielić wyczerpujących odpowiedzi.

Sytuacja w Egipcie

Rokowania.

LONDYN, 26.XI. (PAT). Temps donosi z Kairu, że między nowym gabinetem egipskim a przedstawicielem Anglii toczą się rokowania, celem przewyciężenia punktu martwego, jaki chwilowo nastąpił w stosunkach angielsko-egipskich. Spodziewają się że wnet znajdzie się sposób wyjścia z sytuacji. Według doniesień z 26 b. m. batalion 2-gi opuści miejscowość Ouderman w drodze do Port-Sudanu.

Spisek przeciwko lordowi Allenby.

LONDYN, 26.XI. Telegraphen Company donosi z Kairu, że policja aresztowała tam dwóch mężczyzn tam pod zarzutem organizowania spisku przeciwko lordowi Allenby.

Wojska angielskie wyruszyły z Suezu i Malty.

LONDYN, 26.XI. (PAT). Reuter donosi z Kairu, że w drodze z Egiptu do Sudanu znajdują się wojska angielskie z Suezu, Malty i Gibraltaru.

Teatr Wielki
(W. Pohulanka).

W piątek 28 listopada DRUGI i OSTATNI WYSTĘP D. SMIRNOWA

„Rigoletto“ Opera Verdi'ego.
i DZIAŁ KONCERTOWY.
Początek o g. 8 wiecz.
Ceny miejsc normalne operowe.

KRONIKA

CEWARTEK
27 Dnia
Walerjana
Wschód słońca 7 g. 11 m.
Zachód „ g. 15 44 m.

WILEŃSKA.

(a) **Działalność Wileńskiego Okręgowego Urzędu miar.** Wileński Okr. Urząd miar za czas od 1 października do 22 listopada 1924 r. dokonał 578 rewizji; za używanie w handlu i przemyśle narzędzi nieregularnych sporządził protokołów 114; polecił takich samych protokołów przekazać 16; władzem sądownym przekazano spraw 106.

Zgodnie z nadesłanymi w tym okresie uprawomocnionymi wyrokami sądowymi skazano osób 156: uwięziono i umorzono spraw 10; skonfiskowano narzędzi mierniczych 486; wymierzono grzywiny 4159 zł.; jedną osobę skazano na 3 dni bezwzględnej aresztu.

(a) **Koszty Wileńskiego Okr. Urzędu miar.** Od dnia 1 stycznia 1925 r. do Wileńskiego okręgu legalizacji narzędzi mierniczych przynależą z województwa białostockiego powiaty: Augustowski, Sokolski i Suwalski wyłączone z warszawskiego okręgu, w ten sposób do wileńskiego okręgowego urzędu miar będzie należało całe województwo wileńskie, woj. Nowogrodzkie i z woj. Białostockiego pow. Grodzieński, Wętkowski, Suwalski, Sokolski i Augustowski.

(a) **Posiedzenie podkomisji oszczędnościowej.** W piątek 28 b. m. o godz. 7 pp. w lokalu magistratu odbyło się pod przewodnictwem prof. Gutkowskiego posiedzenie podkomisji do zbadania gospodarki m. Wilna (Oszczędnościowej).

(a) **Legalizacja cech na narzędziach mierniczych.** Z dniem 31 grudnia 1924 r. wygasa prawomocność cech legalizacyjnych wystawionych na narzędziach mierniczych, zalegalizowanych w 1922 r. narzędzia te, aby nadal mogły być używane w obrocie publicznym muszą być przed 1-ym stycznia 1925 r. zgłoszone do najbliższych urzędów miar dla ponownej legalizacji.

Kto nie wykona tego w przepisany czas będzie karany sądownie z art. 138 i 368 k. k. a narzędzia miernicze będą skonfiskowane.

(a) **Przeplawy asenizacyjne.** Magistrat wileński otrzymał cyrkularz z Delegatury Rządu w przedmiocie unormowania spraw asenizacyjnych, w którym między innymi postanowiono, iż w ciągu dwóch miesięcy wszystkie osoby trudniące się asenizacją powinny uzyskać odnośne zezwolenie z Komisariatu Rządu.

Beczki używane do asenizacji powinny być zbudowane szczelnie, zaopatrzone w hermetyczne zamknięcia i czysto utrzymane.

Beczki asenizacyjne powinny być dostarczone do przeglądu, w terminie wyznaczonym i zaopatrzone w znaki rejestracyjne.

Opróżnienie beczek asenizacyjnych jest dozwolone jedynie w miejscach wyznaczonych przez ma-

giestrat m. Wilna. Praca asenizacyjna jest dozwolona wyłącznie w następujących porach doby: W śródmieściu od godz. 9 wiecz. do 6 rano, na przedmieściu od godz. 8 do 8 rano.

Winni przekroczenia niniejszych przepisów będą podlegani do odpowiedzialności sądowej (do 1,000 zł. lub 3 miesiące aresztu).

(a) **Doroczne walne zebranie Stowarzyszenia Lekarzy Polaków** odbędzie się w piątek 28 listopada r. b. w lokalu Wydziału Zdrowia plac Magdaleny 2 o godzinie 7-ej wieczorem.

W razie niedostatecznej liczby członków następnego zebranie odbędzie się tegoż dnia o godzinie 8-ej wieczorem i będzie prawomocne przy każdej ilości członków.

(a) **Powszechne wykłady uniwersyteckie.** We czwartek, dnia 27-go listopada 1924 roku o godzinie 7-ej wieczorem w sali Salsdeckich Uniwersytetu prof. dr Antoni Mikulski wygłosi odczyt p. t.: „Epidemie psychiczne i psychopatyczne w przeszłości i w czasach obecnych“. Cz. II. Wstęp 50 groszy, dla młodzieży 30 gr.

(a) **Stowarzyszenie Naucz. Polskiego.** Walne zgromadzenie się odbędzie 30.XI o godz. 12-ej w lokalu Gimn. Żeńsk. im. El. Orzeszkowej (Orzeszkowej 11).

Na porządku dziennym: a) Sprawozdania, b) Biblioteka, c) Schronienie Weteranek, d) Wybory zarządu, komisji rewizyjnej.

Obecność wszystkich członków niezbędna.

(a) **Dancing Towarzystwi.** Komitet Demu Św. Antoniego chce przyjąć z pomocą blednej działawie urzędu dziś o godz. 5-tej po poł. do 11 wieczorem dancing z udziałem artystów scen polskich w lokalu cukierni Bolesława Sztralla (eserwony). Komitet uprasza o jaknajliczniejszą przybycie.

KRONIKA TOWARZYSKA

(a) **Zaślubiny.** W Wiedniu, wczoraj o g. 2 m. 30 przed południem w kościele polskim na Renn-weg u odbył się ślub hr. Karola Romera, radcy legacyjnego poselstwa polskiego, z panną Olgą Mielineu, córką pocią rumuńskiego Karola Mielineu. Ślubu udzielił ks. kanonik Paunkhe. Błogosławił młodą parę monsigniore Sibilla.

Na uroczystość ślubną przybyli do kościoła prezydent republiki Austriackiej Heinisch, minister spraw zagranicznych dr. Masaya i cały korpus dyplomatyczny, przedstawiciele świata politycznego, finansowego i prasy. Po ślubie odbyło się przyjęcie w poselstwie rumuńskim.

TEATR I WYKAZY.

(a) **Teatr Polski.** Dziś „Mazepa“ w oprac. scenicznej E. Kazimierowskiego, reżyserji J. Leśniewskiego. Udział bierze w „Mazepie“ cały zespół naszego Teatru.

(a) **Operetki.** Dziś po raz ostatni „Królowa brylantów“, z W. Kawecką i M. Dowmuntem w rolach głównych.

(a) **„Hrabina Marica“.** W sobotę ukaże się premiera znakomitej najnowszej operetki Kalmana „Hrabina Marica“ z Wiktoria Kawecką w roli tytułowej. Reżyseruje M. Dowmunt. Po raz pierwszy na naszej sce-

mierza, lecz o tragedję zazdrości, na modłę Otella. Postaci działające są więc niejako symboliczne i wizyjne, bo wszak nie są i nawet nie były nigdy realne. Dlatego grywanie Mazepę realistycznie, jest wielkim błędem. To straszna historia, w której rozpacz towarzyszy bohaterom od pierwszych scen, nie potrzebuje ozdób, ni dekoracji, zamaczających jej i tak przeladowaną silnymi wrażeniami treść.

To też dobrze zrobiła Dyrekcja, że pod kierunkiem p. Kazimierowskiego, którego zawsze trafnie dekoracje mieliśmy sposobność nieraz oglądać, dała Mazepę w kotarowych dekoracjach, z kilku koniecznymi akcesorjami. Zwłaszcza taras, otwarty na ogród i sala, w której piękny, barwny, stylowy przewinał się polonez, wywołały ogólne uznanie.

Z wykonawców, Mazepa grany był przez p. Kijowskiego z wielkim urokiem poezji w głosie, postać i gesty, brakowało mu tylko koniecznej na początku wezwołości „pazika“. P. Jaroszewska dobrze zrozumiała charakter dzwicy Amelii, jakby ostupiałej i zasłucha-

nej w swej niedoli, nie wpadła ani razu w fałszywy patos. Nie można tego powiedzieć o p. Godlewskim, który straszna zresztą, bo bez błysku jaśniejszego rolę Zbigniewa, grał z początku bez życia, a potem bez ciepła. Wojewodą był p. Rychłowski, który widać pozazdrościł laurów Frenklowi w Warszawie. Krytycy nie chcą się zgodzić na to, by artyści, znani i uznani w rolach charakterystycznych, brali się do dramatu. A artyści próbują i próbują... Cóż na to poradzić? Co leżało w zakresie dobrej woli i staranności w wykonaniu roli, to dał p. Rychłowski w całej pełni. Ogół zespołu, starannie wyreżyserowany, p. Molska i p. Wołkiewko w pomniejszych rolach, dali wszyscy, w warunkach wileńskich, zadawalną całość. Cóż kiedy publiczności nie było ani na lekarstwo! Czy społeczeństwo polskie, od czasu jak inne narodowości nie popierają naszego teatru, chce, by ta placówka polska upadła? Coś na to wygląda. Tak przecie dalej trwać nie może!

nie wystąpi nowopozyskana para wode wiliśców pp. Szempliński i Kozłowska. Dekoracje nowe.

(a) **Przedstawienie szkolne.** Kolejne przedstawienie szkolne odbędzie się w sobotę i niedzielę. Dani będą „Karpaccy Górale“—Kerzeniewskiego. Początek o g. 4 pp. Ceny miejsc najniższe.

(a) **Przedstawienie popołudniowe baletowe.** W niedzielę o g. 4 w Teatrze Wielkim balet nasz wystąpi w „Weselu w Ojcowie“ i „Legenda szubienicy“. Wystąpi najlepsze sily, oraz liczni tancerze i statysci.

(a) **Drugi potężny występ D. Smirnowa.** Znakomity tenor D. Smirnow, dzięki wielkiemu powodzeniu jakim się cieszą jego występy w Wilnie, ukazuje się jeszcze raz na scenie Teatru Wielkiego w nadchodzący piątek w swej popisowej partji księcia w op. „Rigoletto“. Po przedstawieniu dana będzie część koncertowa, w której D. Smirnow wykona szereg swych najpopularniejszych i cieszących się największym powodzeniem arji i pieśni. Ceny miejsc na to widowisko zostały zniżone i zrównane z normalnymi cenami operowymi.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

(a) **Napad.** Koło majątku Nowosiółki pow. Oazmiańskiego w lesie został podstrzelony przez nieznaną sprawców mieszkaniec wsi Łatowice, gm. Kucowickiej Jan Dudojć. Dochodzenie ustaliło iż w lesie przez który przejeżdżał Dudojć była urządzona zasadzka na mylnarza Antoniego Łobaczewskiego, który nabył od obywatela Czapskiego ziemię, do niedawna obsiewaną przez starowierów. Główny sprawca zasadzki Jerofej Katok ujęty.

NADEŚLANE.

(a) **Ostatnia wielka zabawa taneczna przed adwentem** urzędu w salonach „Apollo“ w najbliższą sobotę 29 listopada 1924 r. Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Państw. Szk. Technicznej w Wilnie. Początek zabawy godz. 10-ta wieczorem.

Do tańców przygrywać będzie najlepsza orkiestra 1 p. Artylerji Legionów. W programie kotyłjon z niespodziankami, posta, confetti etc. Dochód przeznaczony na tanie kuchnię dla młodzieży. Bilety wejścia po zł. 3—do nabycia u gospodarzy zabawy i przy wejściu na salę.

(a) **Czarna kawa.** Rada Gospodarzy klubu Szlacheckiego zawiadamia pp. członków klubu, że w piątek, 28 listopada w salonach klubu odbędzie się czarna kawa z tańcami dla członków klubu i ich rodzin.—Początek zabawy o godzinie 6-t wieczór.

(a) **Otwarcie Banku Gospodarstwa Krajowego.** Przed kilku dniami odbyło się uroczyste poświęcenie nowej placówki finansowej w naszym mieście—Banku Gospodarstwa Krajowego—oddziału w Wilnie.

Bank ten, którego Centrala znajduje się w Warszawie, powstał z fuzji Polskiego Banku Krajowego, Państwowego Banku Odbudowy i Zakładu Kredytowego Miast Małopolskich.

Bank Gospodarstwa Krajowego jest instytucją rządową, udzielającą niskiego oprocentowanego kredytu przedsiębiorstwom państwowym i samorządowym, instytucjom oszczędnościowym, samorządowym, spółdzielniom, (posiadającym własny majątek), zrzeszeniom rolniczym (posiadającym własny majątek), oraz na solidnych podstawach opartym zakładom przemysłowym i handlowym.

Bank Gospodarstwa Krajowego przyjmuje wkładki oszczędności na książeczki, oprocentowując je 9 proc. rocznie, przezem zwrot wkładek i odsetek gwarantuje Skarb Państwa.

Przyjmuje wkłady na asygnaty kasowe (lokaty terminowe). Jako Bank dewizowy, kupuje i sprzedaje wszelkie waluty zagraniczne, oraz ubezpieczenia przekazy w walutach obcych.

Otwiera rachunki bieżące i uskutecznia przekazy na wszystkie miejscowości, inkasuje weksle, fraechty, otwiera kredyty na dogodynych warunkach, wogóle ułatwia wszelkie transakcje w zakresie bankowości wchodzące.

Sprzedaje 8 proc. bilety skarbowe.

Wypożyczamy

na rauty, wleczorki i zabawy
NACZYŃIA I NAKRYCIA STOŁOWE
K. i K. Opolscy Wilno, Ostrobramska 5.
Pasaż sklep Nr. 25.
Ceny umiarkowane.

Redaktor
Stanisław Machowicz.

Pisma codzienne, tygodniowe i inne wychodzące w Wilnie, oraz wszystkie prowincjonalne wychodzące w całej Polsce i zagranicą zaprenumerować można za pośrednictwem Biura Reklamowego St. Grabowskiego Wilno, ul. Ad. Mickiewicza 4 Telefon 228.

„Polska Składnica Galanteryjna“
WŁ. FRANCISZEK FRŁICZKA
Wilno, Św.-Jańska Nr. 6. Tel. 646
Hurtowy Skład Towarów Galanteryjnych i Norymberskich || Najtańsze Polskie Źródło Kupna Niel i Pończoch

Ostatnią wielką zabawę taneczną przed adwentem urzędu w salonach „Apollo“ w najbliższą Sobotę 29 listopada 1924 r. Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Państw. Szk. Technicznej w Wilnie Początek zabawy o godz. 10 wieczorem.
Do tańców przygrywać będzie najlepsza orkiestra 1 p. Artylerji Legionów W programie Kotyłjon z niespodziankami, posta, confetti etc.
Dochód przeznaczony na tanie kuchnię dla MŁODZIEŻY. Bilety wejścia po zł. 3—do nabycia u gospodarzy zabawy i przy wejściu na salę.

Dnia 1-go grudnia b. r. ukaże się Numer Wileńskiej Gazety Administracji i Policji Państwowej
Zawierający sto kilkadziesiąt ilustracji z życia i działalności Policji Państwowej XVI okręgu Wileńskiego. Numer zawierać będzie oryginalne zdjęcia z działalności Policji na granicy bolszewickiej i litewskiej, zdjęcia ilustrujące walkę policji z bandytyzmem, prace kulturalno-oświatowe, oraz bogaty zbiór zdjęć z działalności Policji miasta Wilna.
Cena numeru słoże 2.50, do nabycia w Księgarni Stowarzyszenia Naucz. Pol. Królewska 1, w Księgarni Św. Wojciecha, oraz we wszystkich kioskach gazetowych.

SALON KAPELUSZY
„NOUVELLE de la MODE“
Trocka Nr. 1, front, wejście od ul. STALE ZAOPATRZONY
W
NAJSTROJNIEJSZE KAPELUSZE.
Co tydzień ostatnie modele Paryża, Wiednia i inne.
Przyjmują się zamówienia różnych fasonów.

P A C
Spółka Akcyjna
Biskupia 12
Wilno.
Żądajcie wszędzie
WYŚMIENITE
KAKAO w proszku
firmy „P A C“

SPECJALNIE
DZIECI - nne
i dla młodzieży szkolnej
OBUWIE
WŁASNEJ WYTWÓRNI W WARSZAWIE
poleca E. Ciborski.
P.P. Urzędnikom Państwowym, komunalnym i Instytucji państwowych
SPRZEDAŻ NA RĄTY.
Warszawa, Wilno,
Niecała 14. Tatarska Nr 1, róg Mickiewicza.

TEATR POLSKI. (Lutnia).
D Z I S
„Mazepa“
Tragedja w 5 aktach Juliusza Słowackiego.
Początek o g. 8 wiecz.
W sobotę o g. 4 pp. przedstawienie dla młodzieży szkolnej po cenach najniższych „Karpaccy Górale“ Kerzeniewskiego.
TEATR WIELKI. (W. Pohulanka).
DZIŚ po raz ostatni „Królowa brylantów“ Operetka Falla.
z W. Kawecką i M. Dowmuntem.
Początek o g. 8 wiecz.
JUTRO w piątek ostatni występ D. Smirnowa. „Rigoletto“ Opera Verdi'ego.
z działem koncertowym Początek o g. 8 wiecz.

Bezpłatnie

artystycznie wykonany w kolorach

KALENDARZ

ścienny-plakat na 1925 r.

może otrzymać

- KAŻDY -

Kto daje ogłoszenia,

Kto pisma prenumeruje,

Kto daje przepisywanie na maszynach

W Biurze Reklamowym

Stefana Grabowskiego

w Wilnie, ul. Adama Mickiewicza Nr. 4,

Telefon 228.

Kieszonkowy Kalendarzyk Informator na rok 1925

WYSZEDŁ Z DRUKU

Zawiera oprócz zwykłego kalendarjum Informator Urzędowy, w którym uwzględnione są godziny przyjęć w poszczególnych wydziałach w Urzędzie Delegata Rządu, Komisarza Rządu. Adresy wszystkich Komisarjatów Pol. Państw. Sądownictwa. Adresy Notariuszów. Godziny przyjęć w Urzędzie Skarbowym. Kalendarzyk podatkowy z wyszczególnieniem wszystkich terminów płatności. Miary. Wagi. Wartość złotego polskiego. Taryfę pocztową i t. d. Format kieszonkowy.

Cena 50 groszy.

Żądać we wszystkich księgarniach, składach materiałów piśmiennych, kioskach i u sprzedawców ulicznych.

Zarząd Spółdzielni Budowlano-Rolnej Roln. i Osadników Kresowych w Wilnie

zawładania członków spółdzielni, że w dn. 4 grudnia b. r. o g. 4 p.p. w pierwszym terminie, w razie zaś niezbrania się quorum o godz. 5 w drugim terminie odbędzie się

nadzwyczajne walne zebranie członków

w lokalu własnym.

Porządek obrad: 1) Zmiany statutowe, 2) Dokompletowanie Zarządu, 3) Wolne wnioski

ZARZĄD.

Dyrektor Sp. Akc.

rolniczo-handlowej na Woli, dobry organizator, energiczny, wychowawca szkół zagranicznych

zmieni stanowisko.

Reflektuje tylko na stanowisko samodzielnie w pokrewnej branży instytucji w Wilnie lub Wileńskiem. Wymagania szersze lecz warunek zapewnienia mieszkania. Łaskawe zgłoszenia do Biura Reklamowego, Mickiewicza 4

FIRMA EXPRESS

Wilno, ul. Portowa 7

POLSKA

Piłśniaki

najlepszego gatunku.

Baczność!

50.000 par obuwia

4 pary tylko za zł. 40 franko cto. Z polecenia kilku fabryk obuwia, znajdujących się w trudnościach płatniczych sprzedaje wielką ilość obuwia poniżej kosztów produkcji. Wysyłam zatem każdemu, póki zapas starczy, 2 pary trzewików męskich i 2 pary trzewików damskich do sznurowania, z siłną, kokkowaną skórzaną podeszwą, najnowszego fasonu, czarną lub brązową skórą galoszewane. Wielkość według numeru. Wszystkie 4 pary kosztują tylko zł. 40 franko cto. Wysyłka za zaliczką

A. GLASER, EKSPORT OBUWIA
Czeski Cieszyń Nr. 31.

P. S. Bez ryzyka, gdyż towar nie odpowiadający wymienia się natychmiast lub na żądanie zwraca się pieniędź.

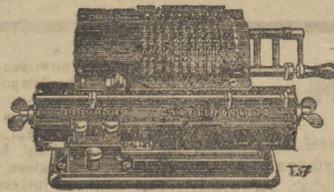
Ogłoszenie.

W dn. 15-go grudnia 1924 r. godz. 10-ta odbędzie się w Kierownictwie Rejonu Intendencji Wilno (ul. Legionów 2) nieograniczony przetarg na dostawę artykułów żywnościowych dla Szpitala Okr. Nr. 3 w Wilnie.

Bliższe informacje można otrzymać w Kierownictwie Rejonu Intendencji Wilno, referat żywnościowy (ul. Legionów 2).

Kierownictwo Rejonu Intendencji
WILNO
L. dz. 10950-Int 2.

NAJLEPSZE SZWEDZKIE MASZYNY DO LICZENIA

ORIGINAL ODHNER

G. GERLACH. WARSZAWA.
Ossolińskich 4.

Zatwierdzone przez władze

Biuro podań i przepisywań na maszynach STEFANA GRABOWSKIEGO

w Wilnie, ul. Ad. Mickiewicza Nr. 4.

Telefon № 228.

Przepisywanie na maszynach podań, umów i wszelkiej korespondencji oraz tłómaczenie z obcych języków

Ceny przystępne.

Wykonanie szybkie i akuratne

BIURO CZYNNE od godz. 10 rano do 5 po południu.

Baczność sportowcy!

NARTY,

 oraz wszelkie przyrządy do nich: buty, kijki, wiązanie, czapki, rękawice, smary, okulary, baki i t. p.

SANECZKI sportowe, oryg. „DAVOS” NADESZY.

WIELKI WYBÓR! CENY KONKURENCYJNE!
Dom CH. DINGESA, WILNO,
Sportowy ul. Wileńska 15.

Ogłoszenie.

Dyrekcja Okręgowa Lasów Państwowych w Wilnie ogłasza niniejszym przetarg na sprzedaż na palu działek etatu 1925 roku w następujących Nadleśnictwach.

N. etwo	Wileńskie	dnia 9 grudnia r. b. w	Wilnie
Troćkie	10	"	Wilnie
Podbrodzkie	11	"	Podbrodzu
Dziśnieńskie	12,13	"	Głębokiem
Duninowskie	15	"	Duninowiecach
Oszmiańskie	16	"	Osmianie
Trabskie	18	"	Lidzie
Święciańskie	19	"	Nowo-Swięcianach
Hoduciskie	20	"	Nowo-Swięcianach

Szczegółowych informacji, co do obiektów, wystawionych na przetarg, oraz warunków sprzedaży można zasięgnąć w D. O. L. P. w Wilnie (pokój Nr. 5) oraz w odpowiednich Nadleśnictwach. Wykazy licytacyjne będą rozesłane do miejscowych urzędów państwowych i komunalnych, gdzie osoby zainteresowane mogą się z nimi zapoznać.

Przeznaczone do sprzedaży jednostki licytacyjne można oglądać na miejscu za zezwoleniem Nadleśnictwa.

Dyrekcja Okręgowa Lasów Państwowych w Wilnie.

Chcesz mieć spokój na zimę?

Instytucje, urzędy, osoby prywatne,

chcące zaopatrzyć się w

WĘGIEL, KARTOFLE

i wszelkie warzywa na zimę

już dziś niech się zwróca do

SPÓŁDZIELNI ROLNEJ

Kresowego Związku Ziemi

Zawalna Nr 1, telef. 1-47.

dla złożenia zapotrzebowania na potrzebne im artykuły, które najtaniej Spółdzielnia Rolna im dostarczy.

Posiadany przez nas węgiel wysoko-kaloryjny pochodzi z kopalni „SILESIA” na Śląsku.

INTELLIGENTNI agenci lub agentki znajdują pracę dobrze płatną w zależności od chęci i zdolności w pracy.

Wynagrodzenie procentowe.

Informacje w Biurze Reklamowym St. Grabowskiego, Mickiewicza Tel. 228.

KTO

chce wiedzieć

o której godzinie pociągi odchodzą lub przychodzą do Wilna, jak również jakie są ceny biletów do główniejszych stacji

NIECH KUPI

NAJNOWSZY

ROZKŁAD JAZDY.

Cena tylko 20 groszy.

Nabyć można w księgarniach, w składowach mater. piśm., w kioskach i u sprzedawców ulicznych.

Jadłodajnia

K.O.K.

wydasz zdrowe obiady w lokalu

Związku Kresowego

Zawalna 1. 1 piętro

WYPOŻYCZE meble pokojowe. Informacje w Biurze Reklamowym Mickiewicza 4 od 12 do 4 d. J. J.

Najtańsze źródło zakupu!!!

OWSA
OTRAB
SIANA
SŁOMY
ŻYTA
MAKI razowej
MAKI pyłowej
MAKI pszennej
SOLI CUKRU
SŁONINY SZMALCU

w Spółdzielni Rolnej Kresowego Związku Ziemi

ZAWALNA 1 TEL. 1-47

Czy jesteś

już człon-

kiem Ligi

O. P. P.

Fabryka kosmety-

ków poszukuje do- brze zaprowa- dzonego zastępcy na obszar: Wilno, Białystok, Brześć Litowski, Zgłoszenia wraz z odpisem świadectw i referencjami pod 227 do Biura ogłoszeń Feliksa Statera, Kraków, Rynek 8.

PRZYJEZDZA MO-

DYSTKA poszukuje pracy 2 zł dziennie, a także przyjmuje u siebie. Oferty do „Słowa” dla modystki. Zgub księga akcyzowa na wódkę, firmy Berezyna, Ostrobramska 29. U-niew. się.